

[Poul Dam.]

ringen har ført, vil konkurrencen automatisk medføre en svækkelse af eventuelle prisstigningstendenser og også inden for visse brancher indføre en regulær tendens til prisfald.

At der virkelig er tale om denne forbrugsbegrænsning, ved enhver: Hvis man blot kigger på statistikken over detailomsætningen, kan man se, at der i en række brancher, navnlig for beklædning og varige forbrugsgoder, er sket et meget kraftigt fald, som har fået tydelig indflydelse på priserne. Men et fornuftigt priskontrolsystem skal jo ikke først laves, når tingene er ved at løbe amok. Det må være rimeligt, at systemet opbygges under nogenlunde fredelige forhold, så sandt som man heller ikke begynder at indføre et brandvæsen, når først branden er brudt ud. Man har disse ting i forvejen for at sikre imod, at en bestemt økonomisk udvikling fører til urimelige prisstigninger, som er til skade for forbrugerne, og som for øvrigt vil ødelægge ethvert forsøg på at føre en forstandig indkomstpølitik, hvorved jeg faktisk forstår noget andet end mange af de andre, der bruger udtrykket „indkomstpølitik“.

Jeg tror, det er vigtigt, at vi ser langsigtet på priskontrolspørgsmålene, og at vi arbejder med disse ting helt anderledes grundigt og med helt anderledes muligheder i tankerne, end det sker i handelsministerens lovforslag.

Jeg ved ikke, om vi vil kunne medvirke til nogen af de ændringer, handelsministeren foreslår — jo enkelte af dem, datoer og sådan noget; men der er andet, vi nok ser mindre begejstret på. Dog må jeg dog slutte med at sige, at handelsministeren har fremsat bedre lovforslag, end vi havde frygtet.

Sigsgaard: Jeg har ikke principielt nogen indvendinger mod SFs forslag om at forlænge lovene. Men jeg tror, at hr. Poul Dam har været lidt for optimistisk, da han fandt frem til datoen 1. februar; det er sikkert for kort tid. Jeg har da også bemærket, at der er mulighed for at bruge længere tid, hvis der ellers var vilje til det, til opbygningen af en mere varig prislovgivning. Det er også sådan, at man ikke kan nøjes med simpelt hen at prøve at opbygge en ny lovgivning; man må også give sig tid til at

undersøge, hvordan den hidtidige lovgivning har virket, og det fremgår der ikke meget om, hverken i bemærkningerne eller fremsættelsestalen til regeringens lovforslag.

I øvrigt synes jeg, det er meget bemærkelsesværdigt, at regeringspartierne ordførere her i dag med glæde hilser svækkelsen af pris- og avancekontrollen, mens de overlegent afviser bare et spagt forsøg som det, der fra SFs side er gjort i dag, på at få indført en mere effektiv pris- og avancelovgivning. Man følger altså devisen, at lønningerne skal holdes nede — det hører vi ved så mange lejligheder — men at erhvervslivet helst skal have fri adgang til at øge sin indtjening.

VS ser gerne, at lovene — uanset hvilke love der kommer ud af dette her — udbygges med en bestemmelse om, at handelsministeren mindst én gang årligt over for folketinget skal redegøre for udviklingen i priser og avancer, og jeg hørte gerne handelsministerens umiddelbare reaktion på en sådan tanke her i dag. Det forudsætter nok, hvis det skal blive en ordentlig redegørelse, at alle regnskaber lægges åbent frem, og det gælder også aktieselskaber med et begrænset antal aktionærer. Når man synes, at det er helt naturligt, at lønningerne kan kontrolleres, burde det så ikke være lige så selvfølgelig, at avancerne kan følges? Samtidig bør der selvfølgelig udarbejdes løbende statistiske oversigter over udviklingen i avancerne. Når et sådant materiale i dag mangler, understreger det, at man med indkomstpølitik kun tænker på lønningerne, at indkomstpølitikken altså ensidigt er vendt imod lønmodtagerne. En elementær forudsætning for blot en vis kontrol med avancerne er selvfølgelig, at der løbende udarbejdes statistikker over dem.

Der skal om kort tid indgås nye overenskomster på arbejdsmarkedet. Tror regeringen, at lønarbejderne, hvad enten de kaldes funktionærer, arbejdere eller tjenestemænd, har nogen tillid til, at der ikke pludselig kommer en bølge af prisstigninger, der gør det af med de beskedne forbedringer, de opnår gennem forhandlingerne, og har regeringen i sinde at give lønarbejderne en garanti for, at noget sådant ikke sker? Man giver ikke en sådan garanti ved vedtagelse af den slags lovforslag her. Det lover efter min opfattelse ikke godt, at regeringen starter